

Конференція “Степан Сірополко – освітянин, науковець, бібліотеко-знавець” засвідчила велику зацікавленість науковців, викладачів і бібліотечних працівників проблемами сірополкознавства, формуванням його джерельної бази та нових напрямів досліджень у контексті сучасних педагогічних і бібліологічних знань. Всеукраїнська науково-практична конференція зробила свій внесок у дослідження творчості видатного українського освітянина, науковця та бібліотекознавця і зайняла достойну нішу у всеукраїнських заходах, приурочених 140-річчю від дня народження С.О.Сірополка.

Одержано 25 червня 2012 року

І.М.Конет, Л.А.Онуфрієва

Організація та результати науково-дослідної роботи студентів у 2011–2012 навчальному році

Організація науково-дослідної роботи студентів Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка регламентуються “Положенням про студентське наукове товариство”, Статутом університету і організовується на факультетах кафедрами та радою молодих учених і студентським науковим товариством (СНТ) за безпосередньою координацією науково-дослідного сектору університету відповідно до плану роботи з метою удосконалення професійної підготовки, виявлення обдарованої у професійному плані молоді.

В університеті на усіх факультетах створено і діє студентське наукове товариство (СНТ) Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Склад СНТ:

Кашуба Зореслава Сергіївна – студентка 5 курсу факультету української філології та журналістики, голова Ради СНТ,

Сметанюк Мар’яна Іванівна – студентка 5 курсу факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології, член Ради,

Любінецька Оксана Анатоліївна – студентка 4 курсу факультету української філології та журналістики, член Ради,

Циканюк Богдан Ігорович – студент 3 курсу фізико-математичного факультету, член Ради,

Шиманський Денис Віталійович – курсант 2 курсу факультету військової підготовки, член Ради,

Макогонюк Катерина Вікторівна – студентка 4 курсу педагогічного факультету, член Ради,

Макарчук Діана Олександрівна – студентка 4 курсу факультету фізичної культури, член Ради,

Турун Віталій – студент 4 курсу економічного факультету, член Ради,
Невмержицька Романа Валеріївна – студентка 2 курсу факультету іноземної філології, член Ради,

Орлова Катерина Вікторівна – студентка 3 курсу природничого факультету, член Ради,

Пагор Валентин Віталійович – студент 5 курсу історичного факультету, член Ради.

Наукова робота студентів здійснюється з метою реалізації інтелектуального потенціалу студентів, підвищення студентської творчої ініціативи для поліпшення якості підготовки кадрів.

Мета студентської наукової роботи, обов'язкової на всіх освітньо-кваліфікаційних рівнях, формувати науковий світогляд, сприяти молодим дослідникам в опануванні методологією і методами наукового пошуку. Її ефективність залежить від узгоджуваності всіх компонентів системи професійної підготовки, спрямованості потребно-мотиваційної сфери студента на дослідницький пошук з першого і до випускного курсу, особистісного підходу до навчання.

Організація та участь студентів у науково-дослідній і творчій роботі в університеті забезпечується у таких формах:

- науково-дослідна робота як складова навчального процесу;
- участь у виконанні науково-дослідних робіт, зокрема у держбюджетній тематиці;
- членство у науковому студентському товаристві К-ПНУ ім. І.Огієнка;
- участь у роботі студентських проблемних груп, наукових гуртків;
- участь у наукових конференціях, конкурсах, предметних олімпіадах, інших заходах наукового і науково-практичного характеру та її результати;
- публікація оригінальних результатів проведених досліджень у наукових виданнях.

Виконання індивідуального науково-дослідного завдання сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань, виробленню навичок аналізу соціально-економічних явищ та процесів.

В університеті на трьох факультетах виконуються три держбюджетні теми. На історичному факультеті виконується тема “Проблеми історії Поділля середини XVII – початку XX ст.: джерелознавчий та історіографічний аспекти” (керівник: Копилов Сергій Анатолійович), в якій задіяно 5 студентів. На факультеті української філології та журналістики у роботі над темою “Дослідження сучасного стану стилістичної системи української мови як національної” (керівник: Марчук Людмила Миколаївна) бере участь 3 студенти. На фізико-математичному факультеті над темою “Управління процесами формування фахових компетентностей майбутніх учителів фізико-технологічного профілю в умовах євроінтеграції” (керівник: Атаманчук Петро Сергійович) задіяно 11 студентів.

Виконання держбюджетної тематики спрямоване на дослідження і розв'язання науково-технічних й економічних проблем виробництва та функціонування підприємств, установ і організацій, які є замовниками таких робіт. Залучення студентів до науково-пошукової діяльності під час виконання держбюджетних тем забезпечує поширення й впровадження результатів досліджень при написанні курсових, дипломних та наукових робіт, а, отже, їх прикладний характер.

Студентські наукові гуртки, яких є 350, організовано на кожній кафедрі і є основною структурною одиницею студентського наукового товариства (СНТ).

Основними завданнями проблемної групи, наукового гуртка є:

- залучення до роботи студентів, які виявляють інтерес до науково-дослідної роботи, яка ведеться на кафедрі;
- організація науково-дослідної роботи студентів за напрямками діяльності кафедри;
- опанування нових принципів та методів наукових досліджень;
- поглиблене вивчення студентами тематичного матеріалу з обраної дисципліни;
- вироблення рекомендацій для впровадження у практику найкращих наукових результатів, отриманих студентами.

Таблиця 1. Участь у роботі студентських проблемних груп, наукових гуртків у 2009–2010, 2010–2011, 2011–2012 навчальних роках (кількість на факультетах)

№ з/п	Факультети	2009–2010	2010–2011	2011–2012
1	Історичний	33	38	38
2	Української філології та журналістики	60	62	62
3	Корекційної та соціальної педагогіки і психології	26	28	35
4	Природничий	17	16	28
5	Фізичної культури	17	17	22
6	Фізико-математичний	30	30	34
7	Іноземної філології	36	36	52
8	Педагогічний	48	56	56
9	Економічний	14	14	23
	Загальна кількість проблемних груп і гуртків	315	331	350

Отже, у цьому навчальному році спостерігається динаміка у зростанні кількості проблемних груп і гуртків в університеті.

Проте є і недоліками у цьому виді роботи. Черед них:

- формальне існування на факультетах студентських наукових товариств (СНТ), проблемних груп, наукових гуртків;

• не відповідальне ставлення завідувачів фахових кафедр до організації і проведення засідань студентських проблемних груп, наукових гуртків.

Проведення предметних студентських олімпіад, конференцій, конкурсів дипломних і курсових робіт є ефективним засобом об'єктивного виявлення та відбору обдарованої студентської молоді, реалізації творчих здібностей студентів, стимулювання потреби у творчому опануванні знань, активізації навчально-пізнавальної діяльності.

Участь студентів К-ПНУ у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт та Всеукраїнській студентській олімпіаді регламентується відповідними Положеннями Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Конкурс студентських наукових робіт проводиться для активізації наукової роботи студентів як найважливішого фактору формування фахівців нового типу, створення системи широкого залучення студентів до участі у науково-дослідній діяльності.

Згідно з наказами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №1187 від 13.10.2011 року “Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук у 2011/2012 навчальному році”, №1324 від 18.11.2011 року “Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2011–2012 навчальному році”, університет вперше призначений базовим для проведення II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук з української мови, літератури (у т.ч. методики їх викладання), та олімпіади зі спеціальності “Російська мова та література”, в яких взяли участь понад 100 студентів з різних вищих навчальних закладів України.

У 2011 р. на Всеукраїнській олімпіаді з української мови (місце проведення: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) студентка Остапова Ольга Михайлівна отримала диплом І ступеня. Того ж року на Всеукраїнському конкурсі наукових робіт (місце проведення: Південноукраїнський державний університет ім. К.Д.Ушинського) Кашуба Зореслава Сергіївна отримала диплом І ступеня, а Піво Наталія Василівна – диплом II ступеня. На Мовно-літературному конкурсі імені Тараса Шевченка в 2011 р. Кашуба Зореслава Сергіївна зайняла 2 місце на обласному етапі, та 3 місце – на всеукраїнському етапі.

У 2012 р. на Олімпіаді з російської мови та літератури (місце проведення: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка) Чорноброва Вікторія Володимирівна отримала диплом II ступеня.

На конкурсі імені Петра Яцика в 2012 році Любінецька Оксана Анатоліївна зайняла 1 місце на обласному етапі та 2 місце на всеукраїнському етапі. На конкурсі імені Тараса Шевченка Кашуба Зореслава Сергіївна посіла 3 місце на обласному етапі.

Стипендіатом 2012 року фонду Віктора Пінчука стала Кашуба Зореслава Сергіївна, яка представила наукову роботу на тему “Образ жінки в індивідуально-авторській мовній картині світу (на матеріалі книги-дайджесту Марії Матіос “Вирвані сторінки з автобіографії”).

У Санкт-Петербурзі студенти факультету іноземної філології взяли участь у Всесвітньому фестивалі-конкурсі російської мови (2–7 листопада 2011 р.) і отримали дипломи переможців. Це – Чорноброва Вікторія, студентка 5 РА, Носова Світлана, магістрантка спеціальності російська мова і література, Хаджинська Тетяна, пошукувач кафедри слов'янської філології. Науковий керівник – кандидат філологічних наук, професор О.С.Волковинський.

Традиційно у нашому університеті щороку проводяться наукові конференції студентів і магістрантів та молодих учених.

Так, у квітні 2012 років було проведено звітну наукову конференцію студентів та магістрантів за підсумками НДРС, присвячену 130-річчю від дня народження видатного українського вченого, державного діяча, фундатора і першого ректора університету Івана Огієнка.

У цьому навчальному році 19–20 жовтня 2011 року вперше було проведено за активної участі ради молодих учених університету (Н.Б.Ладиняк і голів рад молодих учених факультетів) і студентського наукового товариства (З.С.Кашуба і голови студентських наукових товариств факультетів) I-у регіональну науково-практичну конференцію “Наукові досягнення студентів – рідному університету”, присвячену 93-й річниці від дня заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. У роботі конференції взяли участь майже 100 студентів і магістрантів нашого університету, а також студенти ПДАГУ, Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка, Київського славистичного університету (Закарпатська філія).

Про роботу конференції опубліковано інформацію у газеті “Подільнин” (21 жовтня 2011 року), статтю у газеті “Студентський меридіан” та у збірнику наукових праць “Освіта, наука і культура на Поділлі”.

19–20 березня 2012 року було вперше проведено за активної участі Ради молодих вчених університету, Студентського наукового товариства, профспілкової організації студентів, аспірантів та докторантів Міжнародну науково-практичну конференцію “Молоді науковці Поділля: здобутки та перспективи досліджень”. У роботі конференції взяли участь понад 80 студентів, магістрантів, аспірантів і докторантів з 5 країн. За матеріалами учасників конференції видано збірку тез “Молоді науковці Поділля: здобутки та перспективи досліджень, 19–20 березня 2012 р., Кам'янець-Подільський: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів і магістрантів” (Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. – 264 с.).

Студенти і магістранти університету мають чудову нагоду здійснювати публікації у таких збірниках:

- а) Збірник наукових праць студентів і магістрантів університету,
- б) Збірники наукових праць студентів і магістрантів факультетів.

Прослідковується зростання кількості публікацій у кожному наступному випуску, в порівнянні з попереднім.

Таблиця 2. Кількість публікацій студентів і магістрантів у загальноуніверситетському збірнику в 2010, 2011 і 2012 роках

№ з/п	Факультети	Публікації		
		№3	№4	№5
1	Історичний	11	15	22
2	Української філології та журналістики	18	22	14
3	Корекційної та соціальної педагогіки і психології	3	8	32
4	Природничий	20	16	14
5	Фізичної культури	23	25	22
6	Психології	6	12	
7	Фізико-математичний	24	29	37
8	Іноземної філології	15	22	28
9	Педагогічний	14	18	9
10	Економічний	10	21	23
11	Військової підготовки			13

Із вищезазначеного можемо зробити висновок, що у 2011–2012 навчальному році значно позвавилася студентська наукова робота, що відображено у наукових конференціях, публікаціях.

Одержано 21 червня 2012 року